

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la soluționarea conflictului negativ de competență dintre Judecătoria
Orhei și Judecătoria Chișinău

în cauza civilă

Angela Popov cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii

Dosarul nr. 2ac-88/26
NR. PIGD 2-25115110-01-2cc-15052026

Conflictul negativ de competență. Determinarea instanței competente teritorial pentru examinarea cererii cu privire la acceptarea succesiunii și locul ei de deschidere.
--

18 septembrie 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Orhei și Judecătoria Chișinău,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 august 2025, petiționara Angela Popov a depus la Judecătoria Orhei, sediul Rezina cerere cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere.

2. Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 15 august 2025, a fost restituită cererea depusă de Angela Popov privind constatarea faptului acceptării succesiunii și a locului deschiderii acesteia, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, reținându-se că cererea urmează a fi depusă la instanța competentă, la Judecătoria Chișinău, potrivit domiciliului petiționarei.

3. Prin decizia Curții de Apel Nord din 28 noiembrie 2025, a fost admis recursul declarat de avocata Marina Balanici în interesele petiționarei Angela Popov, fiind casată integral încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 15 august 2025, cu remiterea cauzei spre rejudecare la etapa primirii cererii. Instanța de recurs a reținut, cu referire la art. 41¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, că examinarea cererii ține de competența Judecătoriei Orhei.

4. Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 decembrie 2025, cererea a fost acceptată spre examinare, fiind stabilită ședința de pregătire pentru 20 martie 2026. Ulterior, prin încheierea din 20 martie 2026, instanța a dispus strămutarea cauzei spre examinare Judecătoriei Chișinău.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 31 martie 2026, a fost constatat conflictul negativ de competență jurisdicțională, procesul fiind suspendat, iar dosarul remis Curții de Apel Centru pentru soluționarea conflictului de competență.

6. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 30 aprilie 2026, cauza civilă la cererea depusă de Angela Popov privind constatarea faptului acceptării succesiunii și a locului deschiderii acesteia, a fost remisă Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 32 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.”

8. Art. 40 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Acțiunile cu privire la dreptul asupra terenurilor, subsolurilor, fișiiilor forestiere, plantațiilor perene, resurselor acvatice izolate, asupra unor case, încăperi, construcții, altor obiective fixate de pământ, acțiunile posesorii privitoare la aceste bunuri, precum și acțiunile în ridicare a sechestrului de pe bunuri, se intentează în instanța de la locul aflării acestor bunuri. Dacă bunurile ce constituie obiectul acțiunii sunt situate în circumscripția mai multor instanțe, cererea se depune în orice instanță în a cărei rază teritorială se află o parte din bunuri.”

9. Art. 281 alin. (1) și (2) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice și ale organizațiilor.

(2) Instanța judecă cauzele în care i se cere să constate:

f) acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.”

10. Art. 283 din Codul de procedură civilă:

„Cererile de constatare a faptelor cu valoare juridică se depun la instanța judecătorească de la domiciliul sau sediul petiționarului ori de la sediul organului de stare civilă în a cărui posesie s-a aflat actul până la pierderea sau distrugerea acestuia, cu excepția cererii de constatare a faptului de posesiune, folosință și dispoziție a unui bun imobil în drept de proprietate, care se depun la instanța de la locul de aflare a bunului.”

11. Art. 1440 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare la data decesului):

„(1) Succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morții ei de către instanța de judecată.

(2) Momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moștenirea sau data rămânării definitive a hotărârii judecătorești privind declararea morții lui.”

12. Art. 1443 din Codul civil (în vigoare la data decesului):

„Locul deschiderii succesiunii este ultimul domiciliu al celui care a lăsat moștenirea, iar dacă locul nu este cunoscut, locul unde se află bunurile succesoriale. Dacă bunurile succesoriale se află în diferite locuri, cel al deschiderii succesiunii va fi considerat locul unde se află partea cea mai valoroasă a bunurilor imobile. Dacă nu există bunuri imobile, se consideră locul unde se află partea principală ca valoare a bunurilor mobile.”

13. Art. 30 alin. (1) din Codul de procedură civilă: (în vigoare la data decesului):

„(1) Domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are locuința statornică sau principală. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atâta timp cât nu și-a stabilit un altul.”

14. Art. 5 alin. (3), (4) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017:

„(3) Normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală

și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

(4) Normele juridice derogatorii sunt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie și sunt aplicabile unei situații determinate. În caz de divergență între o normă generală sau specială și o normă derogatorie, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma derogatorie.”

15. Art. 7 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017:

„(3) În cazul în care între două acte normative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme, se aplică prevederile ultimului act normativ adoptat, aprobat sau emis, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (4).”

16. Art. 44 alin. (1), (3) și (9) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească în fața căreia s-a ivit conflictul de competență jurisdicțională suspendă din oficiu procesul și înaintează dosarul către instanța în drept să soluționeze conflictul de competență.

(3) Conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătorii care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Curtea Supremă de Justiție.

(9) Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională invocat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin încheierea din 31 martie 2026, Completul de judecată constată următoarele.

18. Potrivit normelor de drept aplicabile, Curtea Supremă de Justiție este competentă să soluționeze conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Orhei și Judecătoria Chișinău.

19. Cu referire la competența jurisdicțională teritorială a instanței la examinarea prezentei cauze se reține că, art. 283 din Codul de procedură civilă („Competența jurisdicțională”) a fost modificat (completat) pentru ultima dată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018.

20. La rândul său, prin Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare din 14 ianuarie 2019, s-a introdus articolul 41¹ din Codul de procedură civilă („Competența în materie de moștenire”), alin. (1) din care a fost modificat prin Legea nr. 134 din 30 mai 2024, în vigoare din 20 iulie 2024.

21. Respectiv, pentru anumite categorii de cauze civile, în vederea facilitării și soluționării acestora, legiuitorul a stabilit alte reguli de competență jurisdicțională a instanței de judecată ce derogă de la aplicarea criteriilor generale, inclusiv competența în materie de moștenire, în cazurile prevăzute la articolul 41¹ din Codul de procedură civilă.

22. Iar, prin prisma dispozițiilor Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, prevederile art. 41¹ din Codul de procedură civilă urmează a fi aplicate cu prioritate față de art. 283 din Codul de procedură civilă.

23. Astfel, în conformitate cu art. 41¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în instanța de la locul în care se desfășoară procedura succesorală se înaintează acțiuni privind dreptul la moștenire, privind mărimea cotei succesoriale, precum și privind acceptarea moștenirii sau renunțarea la moștenire.

24. La caz, potrivit actelor anexate la cerere, ultimul domiciliu al celui care a lăsat moștenirea a fost în satul Dobrușa, raionul Șoldănești.

25. Din considerentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, competența jurisdicțională teritorială de examinare a cererii nominalizate îi revine Judecătoriei Orhei.

26. În conformitate cu art. 44 alin. (3) și (9), precum și art. 270 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Constată competența Judecătoriei Orhei pentru examinarea cauzei civile, la cererea depusă de Angela Popov cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul ei de deschidere.

Cauza civilă respectivă se remite spre examinare Judecătoriei Orhei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat